ANUL XXV.—No. 40.—Duminecă 11 Februarie 1907.—

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L. 4.85 3 luni 10 lei
9.15 6 luni 20 „
8. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1.25 linia

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

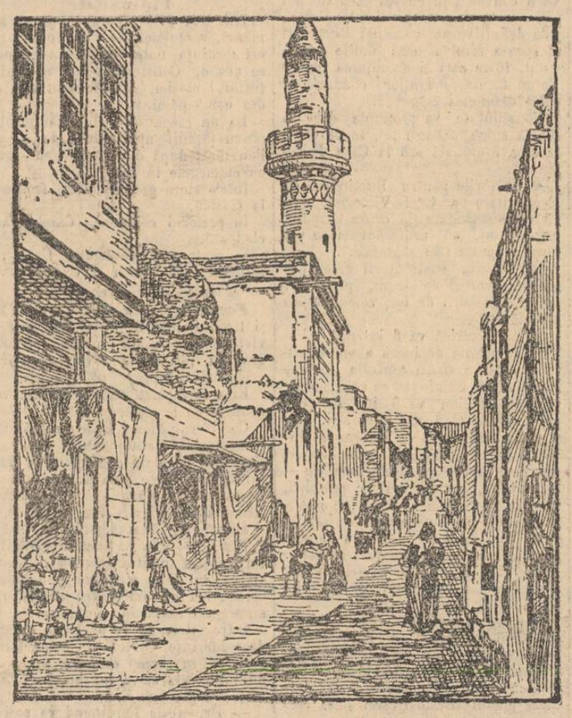

O stradă din oraşul Cair.—(Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Sâmbătă, 10 Februarie. — † Mart. Haralambie

Catolic

Sâmbătă, 23 Februarie.— Severus Răs. soarelui 7,06. Ap. soar. 5,52

Bucureşti 10 Februarie.

DESPRE ŞCOALELE PROFESIONALE

Se ştie de toţi că şcoalele noastre profesionale sunt încă departe de a da roadele ce trebue să producă. E de asemenea ştiut că e un interes mare al ţării ca aceste şcoale să fie înmulţite şi îmbunătăţite.

E bine dar ca chestiunea să fie cât mai mult şi mai des discutată pentru ca lumină să se facă şi să se aducă îndreptare.

In ce priveşte defectele stării actuale a acestor şcoli, avem de semnalat celor în drept o părere a d-neĭ Elena căpitan Bârsescu, maestră de croitorie la scoala profesională de fete No. 3 din Capitală.

Starea actuală, d-sa o rezumează în următoarele cîte-va liniĭ:

„De cheltuit statul cheltueşte sume fabuloase cu întreţinerea şcoalelor profesionale; ele costă pe stat mai bine de un milion pe an, în schimb ne dă o pleiadă de funcţionărese, contrariu scopului dorit şi urmărit, atât de Stat, cât şi de părinţi şi de eleve, la intrarea lor în şcoală.

Astăzi, aceste şcoale se prezintă cu o vechime mai mare de un sfert de veac şi cu cât vechimea înfiinţărei lor este mai mare, cu atât sunt mai înapoiate în instrucţiune. De ce? Lucru uşor de explicat: elevele termină şcoala şi reuşesc să ia diploma, nu reuşesc a învăţa şi a şi apropia meseria. Această probă ne o fac absolventele, pentru că după ce termină şcoala nu se duc să practice meseria, pentru a putea trăi, ci pe toate căile posibile şi imposibile cer funcţiuni în loc să deschiză ateliere."

Care e cauza acestei stări de lucruri?

După părerea d-neĭ Bârsescu, răul isvoreşte din faptul că la şcoalele profesionale de fete nu se respectă programa; spre a produce bani, şcolile acestea aŭ fost transformate în ateliere.

Aşa de pildă, programa prevede ca în cutare zi să se execute, ca lecţiune, jacheta, pelerina saŭ amazoana; dar maestra având comandată o rochie, lucrează rochia iar programa o lasă uitărei.

„Rezultatul este bun, pentru ceĭ ce vor să fie amăgiţi, zice d-na Bârsescu, pentru că, după arma maestreĭ care s'a abătut de la programă şi a lucrat rochi, se va vedea în registru câţi-va leĭ, după urma maestreĭ care a executat programa, nu se va vedea banĭ în registru, dar se vor găsi elevele instruite.

Pentru îndreptarea răuluĭ, d-sa propune ca pe de o parte să se respecte programa, iar pe de altă parte să se înfiinţeze la şcolile profesionale de fete o catedră de teorie.

„Teoria va fi aceea care ne va învăţa să executăm totul fără a avea nevoie de comenzi — zice d-na Bârsescu—făcînd orî-ce lucrare de hârtie saŭ tulpan şi afirm că elevele vor fi superioare celor ce nu cunosc teoria şi lucrează după sistema atelierelor, metoda actuală în şcoli".

DIN MACEDONIA

(Corespondenţă part. a ziarului «Universul»)

Salonic, 5 Febr. 1907.

Începerea operaţiunilor bandelor greceşti. — Goana contra bulgarilor.— Păţania E. S. Degiorgis Paşa şi viitoarele reforme ale geandarmeriei din cele treĭ vilaete ale Macedonieĭ.

Suntem în preajma primăverei. Nouriĭ încărcaţi se arată pe orizontul politic al liniştei Macedonieĭ. Grecii încep cu organizaţia. Strâng fonduri, de la populaţia greacă (?) din Turcia. Patriarhatul prin agenţiĭ sĕi sub forma de ajutorarea victimelor de la Anhialo, comitetele teroriste din Macedonia pentru salvarea „Mareĭ ideĭ" şi guvernul din Atena sub formă de uşurarea mizerieĭ familiilor nenorocite de pe urma Bulgarilor, contribuesc la mărirea fondurilor necesarii uneĭ viitoare acţiuni în Macedonia, care—zice eĭ—trebuie să devie provincie grecească.

De alt-fel populaţia creştină de diferite naţionalităţi din Turcia, — îngrozită de atrocităţile greceşti comise sub ochiĭ ofiţerilor străinĭ, şi prin îngăduenla autorităţilor carĭ nu pedepsesc nici o crimă grecească—este sub această impresie şi-i nevoită să se declare—nu patriarhistă (elenistă) ci şi islamistă. Bătrîniĭ noştri români, carĭ aŭ luat parte aproape la multe din mişcările în favoarea creştinilor, n'aŭ pomenit nicĭ odată atât carnagiŭ şi atâta groază din partea Turcilor ca cea de azĭ suferită din partea teroriştilor greci. Pentru întărirea spuselor mele cată să ştiĭ că: satul Mocra (lângă Vlahoclisura), cuibul comiţilor bulgarĭ şi locul unde s'a înălţat primul stindard al mişcăreĭ bulgăreşti în 1902, a fost nevoit să se declare patriarhist, ceea ce înseamnează grec. Ce le va fi scris românilor în vara asta? Judecînd după situaţia prezentului, când măsurile Turcilor sunt pe hârtie, când rominiĭ nu sunt de fel organizaţi, spre a se putea apăra eĭ singurĭ de atacurile duşmanilor, când totul se aşteaptă de la „conduita lor" „politică împăciuitoare a Europeĭ"; când sunt lăsaţi bieţiĭ oameni în voia întâmplării, fără să li se dea măcar o mică despăgubire pentru avutul lor, când raportele şefilor conducătorĭ sunt neglijate şi date spre rezolvire micilor funcţionarĭ de pe la ministere carĭ consideră Salonicul în Bulgaria, la ce trebue să ne aşteptăm? La repetarea aceloraş scene de carnagiŭ şi prădăciune, făptuite asupra unor fiinţe nevinovate. In schimb răspindim forţele în înfiinţarea de ziare şi facem multă gură în Bucureşti. Turcul spune un proverb: „Vai ghidine" (vaĭ de cel ce se prăpădeşte). Ce păcate o fi făcut bietul român macedonian ca să îndure toate astea?

dar nicĭ odată pentru strălucirea gloriei saŭ pentru porniri pătimaşe.

In vara aceasta Matilda Serao s'a întrepus cu energie pentru legea divorţului şi cuvîntul eĭ află resunet în ţara întreagă; protestele eĭ în contra loteriei de Stat aŭ provocat de multe orĭ lungi şi furtunoase discuţiunĭ în Parlament.

Matilda Serao este mai mult ziaristă de cât literată, cu toate romanele şi nuvelele eĭ interesante.

Calităţile eĭ de anteluptatoare pentru ideĭ şi talentul pentru tratarea chestiunilor grele şi complicate, se manifestă zilnic în articolele ziarului eĭ.

Orĭ-ce fel de cultură progresează repede în Italia, ca şi în vechime; acolo domneste pe multe tărâmurĭ o adevărată libertate şi din cauza aceasta întâlnim acolo un numĕr însemnat de ziariste cotidiane. Matilda Serao nu se află singura ca directoare a unuĭ mare ziar; în Roma se distinge între multele femeĭ carĭ lucrează în ziaristică, d-na Olga Loti, care sub pseudominul Febea îşi consacră entusiasmul şi energia pentru importantul ziar «La Vita» din Roma. Ea este o ziaristă inteligentă şi spirituală, înzestrată cu o colosală putere de muncă, al cărei talent ziaristic pronunţat pare că zace într'un instinct misterios, prin carĕ ea ghiceste gustul publicului, îşi însuseşte fiinţa luĭ, astfel încât cu sufletul eĭ mare tot-d'a-una poate să cuprindă aceea ce agită mai mult spiritul poporului eĭ.

Olimpia.

Procesul inginerului Macri

(Prin fir telegrafic de la coresp. nostru particular)

Galaţi, 9.—La secţia II-a tribunalului a continuat azĭ procesul Macri.

La deschiderea şedinţeĭ. Macri dă oare-carĭ relaţiĭ tribunalului, spunând că, deşi fusese numit ca expert de către fostul căpitan de port, Negrescu, totuşi eĭ a refusat.

Spune că asupra taxelor vamale, atât soc. comercială din Bucureşti, cât d-luĭ Giurgea i-aŭ cerut explicaţiĭ în privinţa felului cum se manipulează în docurĭ şi, de oare-ce în usul docurilor este ca toate operaţiile să se facă de administraţie, forţamente a fost nevoit să se execute; arată că, dacă a avut simpatie pentru unii furnizorĭ, aceasta a fost numaĭ spre a-ĭ putea atrage; combate câteva pasagiĭ din expertiză şi arată că nu a beneficiat de suma de 5.000 leĭ, ci numaĭ de 162.

Se dă apoĭ cuvîntul d-leĭ avocat Delavrancea, din partea luĭ Macri.

D-sa arată că tribunalul judecă azĭ un proces excepţional.

Vorbind apoĭ despre manipularea lemnelor în docurĭ, spune că ea constitue un comerciŭ de natură specială prin această caracteristică: transport de volum mare, preţ mic.

Spune că inginerul Macri e o victimă a organizărei de Stat, de oare-ce Statul nu trebue să facă comerţ.

Spune că expertiza a fost făcută cu pasiune şi ar fi trebuit ca întâiŭ să se dovedească că expertul are dreptate şi apoĭ să se bazeze pe cercetările sale.

Spune că avocatul Dionisie Popescu nu a aruncat numaĭ un simplu cuvînt, când a acuzat direcţia docurilor, dar a afirmat în fapt.

Susţine că ar fi o absurditate ca Macri singur să fie făcut vinovat. Instrucţia a fost făcută, sprijinită pe declaraţiĭ pătimaşe ale tuturor celor ce aveaŭ interes să învinovăţească pe Macri şi să salveze pe Dumitriu.

Ca dovadă d-sa arată tribunalului un dosar, în care o coală de hârtie diferă de culoare cu restul dosarului. Vorbind de chitanţa dată de Macri pentru suma de 50.000 leĭ, spune că ea a fost scrisă nu deodată, dar în rate.

Face un examen grafologic al acesteĭ chitanţe şi susţine că semnătura care e făcută cu cerneală neagră nu a fost pusă pe chitanţa după redactarea eĭ, dar că textul care este scris cu cerneală violetă a fost scris peste semnarea făcută cu cerneală neagră, susţinând că Macri a semnat pe acea hârtie, mai mult din distracţie, iar că Dumitriu a scris textul chitanţeĭ.

D. avocat Fortunescu, din partea luĭ Dumitriu, intervine atunci şi dând preşedintelui o lupă îl roagă să examineze acea chitanţă, de oare-ce d-sa are convingerea că tocmaĭ din contră, cerneala neagră trece peste cea violetă.

D. Delavrancea continuând, examinează chestiunea lichidărilor şi spune că acuzaţia de falş nu este de cât resultatul uneĭ ante-sugestiĭ; vorbind despre compturile caselor Schenker şi Youell spune că ele aŭ fost date de Dumitriu, luĭ Macri, spre a le duce la Bucureşti, de oarece ele fuseseră uitate la Galaţi, iar nicĭ de cum că acele compturi ar fi fost sustrase de Macri.

D. Delavrancea continuă răspunzând la parte din acuzaţiile aduse contra luĭ Macri.

Se dă cuvîntul apoĭ d-luĭ Fortunescu din partea luĭ Dumitriu, care discuta chestiunea diferenţeĭ de cerneală de pe chitanţă şi se miră că, dacă Macri era convins că adevĕrul e pe partea luĭ, nu a chemat un expert ca să dea avizul.

Continuând d-sa face o comparaţie între Macri şi Dumitriu şi arată marea diferenţă ce există între amândouĭ şi spune că dacă Dumitriu a comis vre o greşală a făcut-o fără iuteres, ci stăpânit numaĭ de puterea ce o aveă acea asupra luĭ inginerul Macri.

Continuă discutând chestiunea majorărei comptuluĭ caseĭ Schenker, susţinând că acest compt nu numaĭ că a fost sustras de Macri, dar că s'a încercat ca cifrele din compt să se maioreze, egalând astfel suma din compt cu cea delapidată de Macri. Termină făcând apel la indulgenţa tribunalului pentru Dumitriu care e sărac şi a eărui familiie trăeşte de asemenea în sărăcie.

Tribunalul închide desbaterile, amânând pronunţarea sentinţeĭ în acest important proces pe ziua de mâine.

Înfiinţarea Caseĭ spitalelor

După cum am anunţat zilele trecute s'a depus la Cameră proectul de lege prin care se înfiinţează Casa spitalelor.

In expunerea de motive d. ministru de interne arată că astă-zĭ avem în ţară 33 spitale rurale, sporite în acest an cu cele 32 spitale rurale jubilare cu numele „Carol I".

Numĕrul spitalelor rurale ar trebui însă ridicat la 200, spre a putea satisface în mod real nevoile populaţiuei suferinde.

Spitalul serveşte nu numaĭ la căutarea bolnavilor, ci şi la răspândirea multor învăţăminte practice şi folositoare, astfel se explică ameliorarea chiar a stăreĭ economice a populaţieĭ din jurul spitalelor.

In curând vor funcţiona 33 spitale rurale întreţinute de stat; 61 spitale rurale întreţinute de judeţ; 32 spitale rurale „Regele Carol", 42 noui spitale rurale clădite din fondul aziştenţeĭ sanitare, adică în total 168 spitale rurale cu 4.385 paturi.

Tot graţie fondului aziştenţeĭ sanitare se vor ridica pe alocurĭ sanatoriĭ şi aziluri pentru diferite categoriĭ de bolnavi.

Toate spitalele rurale vor trece la noul serviciŭ al caseĭ spitalelor.

Economia ce se va realiza prin noul sistem de admitere va fi de 45 la sută, adică un câştig de 600.000 leĭ.

Casa spitalelor va fi administrată de un funcţionar medic numit pe 5 anĭ şi pus sub controlul directoruluĭ general al serviciuluĭ sanitar.

Fondurile acesteĭ case vor proveni din alocaţiile acordate de stat prin budget pentru întreţinerea spitalelor rurale; din sumele inscrise de judeţe carĭ rămân obligatorĭi din venitul net al loteriei de stat; din jumătatea încasărilor poşteĭ provenite de la corespondenţa loteriei; din 5 la sută asupra averilor spitaliceştĭ; din 10 la sută al prisosuluĭ averilor spitalelor.

Mar.

O stradă din oraşul Cair

— Vezi ilustraţia —

In numĕrul nostru de ieri am dat ca ilustraţie o vedere generală a oraşuluĭ Cairo, capitala Egiptuluĭ. Ilustraţia noastră de astă-zĭ reprezintă o vedere a uneĭ străzĭ din Caire, în care se află şi o moschee.

ADUNAREA GENERALĂ a Camereĭ de comerţ

Erĭ, la orele 5 după amiazĭ, s'a ţinut adunarea generală a Camereĭ de comerţ din Capitală, sub preşedinţia d-luĭ G. G. Assan.

Audienţa la M. S. Regele

D. preşedinte face darea de seamă a audienţeĭ obţinută la M. S. Regele.

D-sa începe prin a spune că a găsit pe Suveran într'o stare sanitară din cele maĭ înfloritoare şi parcă întinerit.

Majestatea Sa n'a dat nicĭ cel maĭ mic semn de oboseală în cursul celor două ore cât a durat audienţa şi s'a întreţinut cu preşedintele Camereĭ de comerţ în toate chestiunile privitoare la comerţul şi industria ţărei.

D. Assan a presentat Suveranuluĭ lucrările alcătuite asupra activităţeĭ Camereĭ de comerţ, precum şi darea de seamă a congresuluĭ din urmă.

Suveranul s'a maĭ interesat de mersul Burseĭ, de resultatele fericite ale Camereĭ arbitrale, precum şi de chestia solidarizărei comercianţilor, despre care a spus că e o idee bună, care trebue adusă la realisare.

Majestatea Sa a luat apoĭ cunoştinţă de chestiunile carĭ vor veni în discuţia congresuluĭ viitor şi aflând că congresul se va ocupa şi cu ameliorările ce trebuesc introduse în administraţia C. F., spre a o pune în acord cu interesele economieĭ naţionale, a emis părerea ca în chestiunile de transport şi tarife, Camerele de comerţ trebuesc să-şi spună tot-d'a-una părerea.

Apoĭ Majestatea Sa s'a bucurat foarte mult pentru faptul că anul jubilar a fost un an fericit şi pentru comerţ.

In privinţa mişcăreĭ meseriaşilor, Majestatea Sa a spus că chestiunea trebue revĕzută şi că tendinţa trebue să fie spre munca liberă.

Budgetul

Camera aprobă budgetul pe exerciţiul 1907—908, care se echilibrează cu suma de 98 miĭ de leĭ la venituri şi la cheltueli.

Prin noul budget se prevĕd următoarele ţifre nouĭ: 1200 leĭ subvenţie şcoaleĭ superioare de comerţ din Capitală pentru învăţământul limbeĭ germane; 3000 leĭ bursă tînăruluĭ Theodor Dobrescu, fiul harniculuĭ contabil al Camereĭ, spre a face studiĭ comerciale şi industriale în străinătate; 7000 leĭ pentru cheltuelile preliminare ale clădireĭ palatuluĭ Camereĭ şi 360 leĭ pentru sporirea salarului personaluluĭ inferior.

Chestia transportului mărfurilor

D. Boambă se plânge că mijloacele noastre de transport încă nu s'aŭ îndreptat. Din cauza aceasta comerţul şi industria suferă îngrozitor. Depositele, vapoanele sunt pline şi mărfurile nu se pot transporta. Multe fabricĭ aŭ ajuns în situaţia de a nu maĭ putea face faţă angajamentelor.

D. Delateişanĭ constată acelaş lucru. Intre altele d-sa spune că termenul de magasinaj de 24 ore e prea mic. Cere ca mărfurile să fie scutite de magasinaj până la terminarea operaţiunilor vamale.

D. Assan spune că de şi vagoane sunt multe însă lipseşc locomotivele, liniile de garaj, într'un cuvînt, lipseşte armonia necesară în ruajul lucrurilor.

Se numeşte o comisie însărcinată să se prezinte d-luĭ prim-ministru şi ministruluĭ de finanţe spre a cere să se ia măsurĭ serioase pentru ca comerţul să nu sufere din cauza mijloacelor insuficiente de transport.

Comisiunea se compune din d-niĭ Boambă, Zane, Delateişanĭ, S. Prager şi Wolf.

Alte chestiunĭ

D. Delateişanĭ vorbeşte de măsurătoarea lichidelor. Măsurătoarele se fac cu diferite sisteme, ceea-ce produce confusiĭ.

Fie-care cotar îşi are cotul sĕu. Aceste coturĭ diferă unele de altele. Camera trebue să ia măsurĭ contra acestuĭ neajuns. Se ia act.

— Camera dă avis favorabil în privinţa constituireĭ societăţeĭ sanatoruluĭ Sf. Elisabeta ce se va înfiinţa în şoseaua Kiselef, societate care are un caracter maĭ mult filantropic.

Camera maĭ dă avis favorabil în privinţa constituireĭ societăţilor „Steajarul" şi „Sylva", prima pentru exploatarea lemnuluĭ şi cealaltă pentru aceea a petroleuluĭ.

Şedinţa se ridică la orele 7.

Mes.

O CUGETARE PE ZI

Ciobanul nu cântă din fluier pentru a se distra, ci pentru a aminti oilor că nu sunt singure; astfel ele, de fricĕ, n'ar maĭ mânca.

Consfătuirea de la soc. «Agrară»

Erĭ, d. a., a avut loc la societatea „Agrară" a marilor proprietarĭ, o consfătuire spre a se discuta asupra maĭ multor chestiunĭ generale.

Consfătuirea a fost presidată de d. Sava Şomănescu, preşedintele societăţeĭ.

In urma unor lungĭ discuţiunĭ s'aŭ luat următoarele rezoluţiĭ:

S'a decis ca o comisiune din sânul societăţeĭ să se prezinte d-luĭ ministru al domeniilor şi să-l roage a pune în aplicare legea din Martie 1897, prin care se înfiinţează un consiliŭ naţional al agriculturei pe lângă acest departament.

Orĭ, această lege nu a fost până azĭ aplicată, de şi nevoia eĭ se simte în mod vădit.

Din comisiune fac parte d-niĭ S. Somănescu, general Fotino şi Colibăşanu.

Această comisiune se va presenta şi M. S. Regeluĭ în acelaş scop.

S'a maĭ ales o altă comisiune care să se prezinte d-luĭ ministru al lucrărilor publice spre a-ĭ expune neajunsurile de carĭ suferă agricultura din partea direcţiunei C. F. R. în privinţa transportuluĭ de cereale.

S'a discutat apoĭ asupra convenţieĭ comerciale cu Austro-Ungaria, şi s'a însărcinat d. Alexandrescu Garanda a face un raport pe care societatea îl va prezinta M. S. Regeluĭ.

Mar.

Conferinţele de la siguranţă

Se ştie că inspectorul şef al serviciuluĭ de siguranţă, d. Romulus P. Voinescu, în dorinţa de a lărgi cât maĭ mult cercul cunoştinţelor ofiţerilor de poliţie, cu privire la atribuţiunile lor, a inaugurat nu de mult o serie de conferinţe la serviciul siguranţeĭ, conferinţe ţinute pe rând de toţi ofiţerii de poliţie.

Am vorbit la vreme de prima conferinţă ţinută de d. comisar Ionescu, şeful biurouluĭ verificărilor acteler penale. A urmat o conferinţă a d-luĭ comisar N. Stan Emanuel, şeful biroului de informaţiĭ: „Interogatoriul în materie penală", în care conferenţiarul a arătat greutăţile ce întâmpină un ofiţer de poliţie în stabilirea faptelor penale, atrăgând atenţia asupra mijloacelor prin carĭ psihologiĭ moderni caută să stabilească aşa zisul diagnostic al faptuluĭ penal şi modul de a se face un interogator faţă de martorĭ şi faţă de inculpat.

A treia conferinţă s'a ţinut aseară, în sala cursuluĭ de antropologie.

D. A. D. Moanţă, secretarul biroului de urmăriri, licenţiat în drept a vorbit despre: „Armele de foc şi efectele lor". D-sa a început prin a face o descriere a armelor ce constituesc corpurile de delict cele maĭ frecuente: puşca cu încărcarea prin ţeavă, prin culasă, revolverul şi pistolul, apoĭ a muniţiunilor ce se întrebuinţează la aceste arme, alice, gloanţe şi pulbere. După această descriere, conferenţiarul s'a ocupat pe larg de efectele produse de armele şi muniţiile descrise asupra corpurilor omeneşti şi a diferitelor obiecte, din punctul de vedere al importanţeĭ ce are cunoaşterea acestor efecte pentru ofiţerii de poliţie în cazurile ce foarte des li se prezintă în investigaţiile ce fac.

Şi la această conferinţă, ca şi la cele precedente, aŭ asistat d-niĭ D. P. Moruzzi, prefectul poliţieĭ Capitaleĭ; R. P. Voinescu, inspectorul şef al siguranţeĭ; Villy Georgescu, ajutorul sĕu; mediciĭ legişti Stoenescu şi Minovicĭ; Ionescu Dolj, judecător de instrucţie; I. Panaitescu, şeful poliţieĭ generale din ministerul de interne, maĭ mulţi şefi de biuroŭ din acest minister, şefi de circumscripţiunĭ şi ofiţerĭ de poliţie de la siguranţă.

Evenimentele din Rusia

(Telegramele Agenţieĭ Romîne)

Victoria cadeţilor

Petersburg, 9.— „Agenţia Westnic" telegrafiază că Academia de ştiinţe şi universităţile aŭ ales deputaţi pe profesoriĭ Eugeniŭ Trubetzkoi, din partidul renovăreĭ pacifice, Wasiliew, Maxim Kowalewski, Manuilow, Grimm, Wernatzki, toţi cadeţi, membriĭ aĭ consiliuluĭ imperiuluĭ.

Rezultatul definitiv al alegerilor pentru Dumă nu se cunoaşte încă, dar este sigur de pe acum că cadeţiĭ vor avea o mare majoritate.

(Telegramele particulare ale ziarului «Universul»)

Groaznicele măceluri din Odesa

Viena, 9.— Telegramă din Odesa.

Ştirile asupra recentuluĭ progrom sunt maĭ respingĕtoare ca nicĭ odată.

Oraşul se află în puterea Ligeĭ adevăraţilor bărbaţi ruşi care, proteguiţi de guvernatorul Kaulbars, a început un adevărat masacru al liberalilor spre a răzbuna deplina lor izbândă în alegerĭ.

Femeile, bărbaţiĭ şi copiiĭ sunt ucişi cu zecile.

Bandele negre se revoltă cu violenţă chiar contra puţinilor poliţişti carĭ încearcă să scape din mânile lor personagiile maĭ insemnate.

Toate instituţiile sunt închise. Şi această stare de teroare durează de o săptămână; existenţa orĭ căruĭ cetăţean e în continuă primejdie.

Sunt atacaţi până şi streinii carĭ simpatizează cu liberalii.

Guvernul a rămas până acum surd la protestările liberalilor, precum şi a profesorilor universitarĭ.

Moartea generalului Lahovari

Condoleanţele

A. S. R. Principele Ferdinand a adresat din Coburg d-luĭ Ioan Lahovari următoarea telegramă de condoleanţe:

„Din toată inima iaŭ cea maĭ vie parte la cruda pierdere ce aţi îndurat şi regret adânc moartea acestuĭ bărbat atât de devotat ţărei. Vă rog să fiţi interpretul viueĭ mele simpatiĭ pe lângă sărmana văduvă.

Ferdinand"

D. Isvolski, ministrul afacerilor streine al Rusieĭ, a adresat d-luĭ Ion Lahovari, telegrama următoare:

„Stirea morţeĭ fratelui dv. m'a lovit adânc şi ţin a exprima Excelenţeĭ Voastre partea vie ce iaŭ la această nenorocire.

Păstrez memorieĭ defunctuluĭ o amintire personală cu deosebire simpatică şi-mĭ daŭ seama de marea perdere pricinuită ţărei d-voastre prin dispariţia acestuĭ eminent om deStat"

* * *

Afară de aceasta miniştri Austrieĭ, al Germanieĭ, al Franţeĭ, al Italieĭ şi al Statelor-Unite aŭ adresat în numele guvernelor lor condoleanţe guvernuluĭ romîn pentru moartea neaşteptată a generaluluĭ Lahovari.

Baronul d'Aerenthal, ministrul afacerilor străine al Austrieĭ, a adresat personal d-luĭ Ion Lahovari o telegramă de condoleanţe.

* * *

Rămăşiţele pământeşti ale mult regretatuluĭ general Lahovari. vor sosi în Bucureşti probabil Miercurea viitore.

Ele vor fi depuse la una din bisericile din centrul Capitaleĭ şi înmormintarea se va face Joui saŭ Vineri.

Corpul generaluluĭ Lahovari va fi transportat la Cimitirul Şerban Vodă pe un afet de tun şi depus în cavoul familieĭ.

D. Gr. Ghica, ministrul Romînieĭ la Paris, a depus în numele ministeruluĭ afacerilor streine, o superbă coroană de florĭ naturale, pe sicriul generaluluĭ Lahovari.

De asemenĭ numeroşi amicĭ şi cunoscuţi aĭ defunctuluĭ aŭ depus jerbe de florĭ naturale.

Delegaţia profesorilor secundarĭ din ţară

Mercurĭ a sosit în Capitală o delegaţie de profesorĭ de la toate liceele şi gimnaziile din ţară pentru a solicita guvernuluĭ îmbunătăţirea stăreĭ lor materiale foarte rea. Delegaţiĭ, în numĕr de peste 30, aŭ fost primiţi în audienţă seara la d. Disescu. D-sa recunoaşte că starea materială a profesoruluĭ e foarte rea şi că profesoruluĭ trebue să i se acorde de către guvern o deosebită solicitudine, dar declară că personal nu-ĭ stă nimic în putinţă, tot ce poate face e să supună cazul consiliuluĭ de miniştri.

Joĭ, la orele 11 a. m. delegaţia fu primită acasă la d. Cantacuzino; d-sa recunoscu dreptele cereri ale corpuluĭ profesoral cu atât maĭ mult cu cât profesoriĭ aŭ astă-zĭ maĭ puţin şi de cât aveaŭ la 1864, prima lege a învăţământuluĭ secundar. Recunoaşte că cererile nu numaĭ ale profesorilor dar în genere ale tutulor funcţionarilor Statuluĭ sunt juste, întru cât şi traiul a devenit astă-zĭ foarte scump. Declară că va supune consiliuluĭ cazul profesorilor.

La ora 1 d. a. delegaţia s'a dus la d. ministru Take Ionescu. După o discuţiune de aproape 3 sferturĭ de oră, d-sa spune că budgetele sunt foarte încărcate, că nu maĭ poate ridica budgetul ministeruluĭ instr. publice.

Terminâ şi d-sa zicând că va cerceta să vadă de se va putea da măcar cât de puţin.

Pentru a-şi îndeplini mandatul, delegaţia prezentându-se la Cameră, d-luĭ preşedinte, i-a înmânat memoriile liceelor din ţară.

Ultimele dorinţe ale generaluluĭ Iacob Lahovari

In ediţia de erĭ pentru Capitală am anunţat că regretatul general Lahovari a lăsat o scrisoare prin care cerea să-ĭ se facă o înmormintare fără paradă.

Iată acum textul aceleĭ scrisorĭ:

„Voinţa mea este: să fiŭ înmormintat, aşa cum a fost înmormintat iubitul meŭ fiŭ Jacques; către dinsul mergeaŭ ambiţiile mele, luĭ îĭ aduceam omagiul onorurilor ce dobândeam. El a dispărut, nu maĭ voiŭ de cât nădejdea de a'l regăsi pe altă lume.

„Nu voiŭ, dar, nicĭ paradă, nicĭ onoruri, nicĭ catafalc, nimic.

„Voiŭ să fiŭ ultima noapte în casă, aşezat în patul din seră, la locul unde a fost şi dînsul; serviciul să fie acelaşi ca al luĭ.

„Dricul să fie, dacă se poate, acela care l-a dus şi pe dînsul la ultimul locaş.

„Scrisorile de înştiinţare a decesuluĭ să nu cuprindă nicĭ invitaţie la ceremonie, nicĭ ora ceremonieĭ, în sfârşit locul în cavoŭ l'am ales şi se vor săpa pe piatra ce va închide acel loc cuvintele: „Fiule iubit, cum am putut să trăesc... anĭ fără tine?"

Făcut azĭ, în Bucureşti, 23 Octombrie 1905, în deplină sănătate.

General J. Lahovary.

„Dacă s'ar întâmpla ca decesul meŭ să se producă fiind în streinătate, neapărat doresc ca trupul meŭ să fie adus, spre a fi închis în cavoul ales, însă dorinţa mea expresă este ca să nu fie nicĭ o primire oficială a sicriuluĭ meŭ, nicĭ pompă militară, absolut înmormintarea prescrisă maĭ sus. General, *J. Lahovary.*

Ianuarie 1907.

„Cuprinsul acestor dorinţe a fost înmânat nepotuluĭ meŭ, d. Zăgănescu înainte de a pleca în străinătate".

UN PROVERB PE ZI

Mierea e dulce, dar albina înţeapă.

„Universul în provincie"

(De la coresp. nostri part.)

Joui, 8 Februarie.

BOTOŞANI. — Drama sângeroasă din Cristeşti.—După cum v'am telegrafiat o sângeroasă dramă s'a întâmplat în Cristeşti, la locuinţa luĭ Gh. Copălăuanu, al cărui eroŭ este însu-şi acesta.

Gheorghe Copălăuanu, în vârstă de 36 anĭ, este însurat de vre-o 11 anĭ cu Zenobia, la care ţinea foarte mult.

In ultimul timp el era în slujbă cu cioban pe moşia Albeştĭ iar nevasta sa singură la Cristeşti, dar să se mângâie de lipsa bărbatului, intrase în relaţiuni de dragoste cu băiatanul Gh. Sandu încă de pe timpul sărbătorilor de Crăciun. El era un flăcăŭ tânăr şi voinic ca de 22 anĭ.

In seara de 4—5 Februarie cor. Copălăuanu, chinuit—se vede—de bănuelĭ, se porneşte spre căminul sĕu, unde ajunge pe la orele unu din noapte. Bătând în uşă pentru a i se deschide nu primeşte nicĭ un răspuns. Abia după vre-o 10 minute, nevastăsa care era ocupată cu ascunderea luĭ Sandu, îĭ dă drumul.

Copălăuanu pricepe că la mijloc nu e lucru curat, aprinde un opaiţ, care se afla în tindă, şi văzând uşa de la odaia cea mare închiată cere de la nevasta sa cheia. Ea se încurcă, spunându-ĭ că se află la un frate al eĭ.

Fernand Maurel îşi punea întrebarea aceasta plin de nelinişte. Făcea sute de presupuneri, căutând să ghiciască, să pătrundă necunoscutul.

(Va urma)

◆ **Administraţia „Universuluĭ" roagă pe d-niĭ abonaţi** *cărora le expiră abonamentele la* **15 Februarie** *a.c., să bine-voiască a trimite costul pentru reînoirea abonamentuluĭ înainte de ziua de maĭ sus, pentru a nu suferi întârzieri saŭ întreruperi cu trimiterea ziaruluĭ. In dosul cuponuluĭ de la mandatul cu care se vor expedia banĭ, se va lipi una din adresele imprimate cu care s'a primit ziarul, spre a nu se face vre-o confusiune de nume.*

100

GLASUL MORŢILOR

— Mare roman de moravurĭ —

PARTEA A DOUA

VIII

La Prosper

Maria Scândură simţea clocotind în vinele eĭ, nevoia uneĭ vieţĭ de umilinţă şi de înjosire; de când se trezise, se ştiă tot pe la colţurile bulevardurilor, vinind câte un bărbat care să-ĭ dea câţi-va leĭ şi câte-va lovituri bune.... Toată viaţa şi-o petrecuse prin hoteluri şi pe stradă; şi acum, nu se maĭ putea lepăda de vechile deprinderĭ, nu putea să-şĭ formeze o viaţă nouă...

Fernand Maurel ar fi voit s'o ascundă unde-va, s'o păstreze numaĭ pentru dînsul, ca pe o comoară... Dar Maria Scândură declară categoric că nu se învoeşte.

Femeia aceasta simţea bine că Fernand o iubea ca un nebun şi că putea să facă dintr'însul orice ar fi voit. Ea îşi păstra tot vechea-ĭ locuinţă din fundul străzeĭ Menilmontant, de unde de atâţia anĭ se cobora în spre bulevarde; Fernand trebuĭ să-şi păstreze şi dânsul locuinţa-ĭ cea veche, căcĭ Maria nu-ĭ îngăduia în tot d'auna să doarmă la dînsa... Oh!... în nopţile acelea Fernand Maurel era în adevĕr nenorocit!..

Aşa dar, Maria Scândură îşi continua viaţa eĭ de femee de stradă; rămăsese în acelaş cartier, în aceiaşĭ locuinţă... Numaĭ că, acuma umbla foarte bine îmbrăcată şi împodobită cu bijuteriĭ scumpe.

Îĭ plăcea să facă unele cuceririĭ amoroase, prin ajutorul acestuĭ lux care-ĭ masca slutenia; dar maĭ bucuroasă era să aleagă ea însăşĭ printre bărbaţiĭ care o înconjurau.

Maria Scândură semăna cu Mesalina; avea un temperament mereŭ nesatisfăcut, o ardoare de ftizică, niste gusturĭ de alcoolică.

Aceia carĭ altă dată îşi bătea joc de dînsa, acuma îĭ făceau curte cu stăruinţă; căcĭ, acum Maria Scândură... plătia!...

Plătia pentru ca să fie iubită.. Toţi banĭi pe carĭ îĭ putea smulge de la Fernand treceaŭ în mânele mereŭ deschise ale nenorocitilor eĭ adoraţi... Maria maĭ avea şi patima curselor, unde perdea niste sume considerabile...

Adoratorii eĭ, carĭ formau aşa numita bandă a Marieĭ Scândură, eraŭ toţi tâlharĭ, banditi de cea maĭ ordinară speţă, oameni demni de spânzurătoare.

Toţi alergaŭ pe străzĭ, pe Bulevarde până la miezul nopţeĭ, supraveghindu-şi femeile prietene; apoĭ, cum de la ora aceia încolo poliţia nu maĭ îngăduia vânzătoarelor de amor, să circule pe străzĭ, bărbaţiĭ şi femeiĭ, cu toţiĭ se îngrămădeaŭ în localul Prosper, aşteptând sosirea şefului, sosirea frumosuluĭ Fernand Maurel.

Până atuneĭ, făceaŭ cerc în jurul Marieĭ şi a banditului Lassouille; glumeaŭ şi rîdeaŭ cu hohote.

Lassouille era un bărbat înalt şi spătos, care altă dată o bătuse ca un sălbatec pe Maria Scândură, numaĭ pentru că îndrăznise să spue că ar fi fost amanta luĭ; dar acuma, lucrurile se schimbaseră cu totul... Maria Scândură avea banĭ mulţĭ, şi frumosul Lassouille se învoia s'o facă fericită.